

METODICKÉ USMERNENIE PRE ZACHOVANIE A ZVEĽAĎOVANIE HISTORICKÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA DPO SR

Jedným zo znakov, ktoré charakterizujú každú organizáciu, je jej potreba zachovať dedičstvo predkov s jeho jedinečnými znakmi a zvláštnosťami. Dôvodom, prečo je nutné chrániť si dedičstvo, sú neustále zmeny v životnom štýle, v spôsobe myslenia a konania ľudí. Vplyvom súčasného charakteru spoločnosti sa stierajú hranice medzi životným štýlom v meste a na dedine, čo má veľký podiel na postupnom zanikani tradičnej ľudovej kultúry a kultúrnych duchovných hodnôt. Naším snažením musí byť zachovať čo najviac konkrétnych údajov o živote našich predchodcov - zakladateľov dobrovoľného hasičstva na Slovensku, ale najmä prispieť k sebauvedomeniu ďalších generácií, k zvýšeniu ich hrdosti na organizáciu, ktorej sú dobrovoľnými členmi. Aby sme získali objektívny obraz zakladateľských generácií, je nevyhnutné aby sme videli, vnímali a chápali ich život a konanie.

V zmysle Stanov DPO SR čl. 2, ods. 1, písm. i, pre zachovanie a zveľaďovanie historického a kultúrneho dedičstva v oblasti ochrany pred požiarmi, vydáva Prezídium DPO SR toto metodické usmernenie.

Článok č. 1

Ciele a vykonávanie histórie

1. Cieľom je zjednotiť spracovávanie histórie, ako i zachovávanie, zmapovanie a evidovanie zbierok súvisiacich s hasičskou históriou a tematikou. Z úrovne DPO SR spolupracovať a metodicky usmerňovať nižšie organizačné jednotky pri vydávaní publikácií o histórii hasičstva a pomáhať pri budovaní malých múzeí a siení tradícií, pri organizovaní osláv, hasičských pútí a podujatí súvisiacich s hasičstvom.
2. Zachovanie a zveľaďovanie historického a kultúrneho dedičstva je potrebné zabezpečovať na všetkých stupňoch organizačnej štruktúry DPO SR.

Článok č. 2

Prezídium DPO SR

1. Na úrovni DPO SR sa môže podľa potreby zriadiť Republiková komisia histórie DPO SR (ďalej len RKH DPO SR), ktorá spolupracuje a usmerňuje v oblasti činnosti histórie výbory KO DPO SR, výbory ÚzO DPO SR a výbory DHZ. V RKH DPO SR má spravidla zastúpenie každá KO DPO SR alebo môžu byť do nej nominovaní odborníci v danej oblasti, ktorí na základe vlastnej iniciatívy môžu spolupracovať s funkcionármi, členmi i nečlenmi DPO SR, starajúcimi sa o zbierky vo svojich regiónoch, sieňach tradícií alebo so zberateľmi.
2. Úlohy RKH DPO SR v oblasti histórie:
  - a) metodicky usmerňuje a koordinuje spoluprácu KO DPO SR, ÚzO DPO SR a DHZ,
  - b) podieľa sa na spracovávaní histórie na republikovej úrovni,
  - c) dopĺňa sieň medzinárodnej spolupráce, knižnice, archívy CTIF,
  - d) vydáva publikácie o histórii hasičstva na všetkých stupňoch organizačnej štruktúry,
  - e) metodicky riadi a spolupracuje so zberateľmi (členmi i nečlenmi DPO SR) historických predmetov s hasičskou tematikou, realizovaných prevažne na komerčnej báze,
  - f) navrhuje pri významných výročiach DPO SR vydanie známok a pamätných medailí,

- g) podieľa sa na organizovaní hasičských osláv, hasičských pútí a podujatí súvisiacich s hasičskou históriou,
  - h) prostredníctvom časopisu Požiarnik a na stránkach DPO SR informuje členskú základňu o pripravovaných podujatiach DPO SR a v spolupráci s výbormi KO DPO SR a ÚZO DPO SR zabezpečuje účasť na týchto podujatiach.
  - i) spolupracuje so zahraničnými historikmi a jednotlivými hasičskými múzeami na území SR i v zahraničí.
3. RKH DPO SR sa zriaďuje podľa potreby a charakteru podujatia.
  4. Predsedom RKH DPO SR je určený člen Prezídia DPO SR.
  5. Členmi RKH DPO SR sú spravidla členovia Snemu DPO SR. Návrh na personálne obsadenie RKH DPO SR vzniká na základe odbornosti kandidáta alebo návrhu výboru KO DPO SR.
  6. Zloženie RKH DPO SR schvaľuje Prezídium DPO SR.
  7. Tajomníkom komisie je zamestnanec Sekretariátu DPO SR, ktorého navrhuje generálny sekretár DPO SR a schvaľuje Prezídium DPO SR.

Článok č. 3

Krajská organizácia DPO SR

1. Úlohy KO DPO SR v oblasti histórie:
  - a) koordinuje a metodicky usmerňuje spoluprácu s ÚZO DPO SR a DHZ,
  - b) spolupracuje s RKH DPO SR (ak je zriadená) pri spracovaní histórie vo svojom kraji,
  - c) vydáva publikácie o histórii hasičstva na úrovni kraja,
  - d) podieľa sa na organizovaní osláv a podujatí v kraji,
  - e) metodicky riadi a spolupracuje so zberateľmi (členmi i nečlenmi DPO SR) historických predmetov s hasičskou tematikou, realizovaných prevažne na komerčnej báze.
2. Pri podujatiach organizovaných v rámci kraja je zabezpečením podujatia poverený niektorý člen výboru KO DPO SR, ktorý na zasadnutiach výboru KO DPO SR informuje o zabezpečení daného podujatia.

Článok č. 4

Územná organizácia DPO SR

1. Úlohy ÚZO DPO SR v oblasti histórie:
  - a) koordinuje a metodicky usmerňuje spoluprácu s DHZ
  - b) spolupracuje s RKH DPO SR (ak je zriadená) a povereným členom výboru KO DPO SR pri spracovaní histórie v rámci ÚZO DPO SR,
  - c) vydáva publikácie o histórii hasičstva na úrovni ÚZO DPO SR,
  - d) podieľa sa na organizovaní osláv a podujatí v rámci ÚZO DPO SR,
  - e) metodicky riadi a spolupracuje so zberateľmi (členmi i nečlenmi DPO SR) historických predmetov s hasičskou tematikou, realizovaných prevažne na komerčnej báze.
2. Pri podujatiach organizovaných v rámci ÚZO DPO SR je zabezpečením podujatia poverený niektorý člen výboru ÚZO DPO SR, ktorý na zasadnutiach výboru ÚZO DPO SR informuje o zabezpečení daného podujatia.

Článok č. 5

Dobrovoľný hasičský zbor

1. Úlohy DHZ v oblasti histórie:
  - a) spolupracuje s RKH DPO SR (ak je zriadená), povereným členom výboru KO DPO SR a ÚzO DPO SR pri spracovaní histórie v DHZ,
  - b) vydáva publikácie o histórii hasičstva na úrovni DHZ,
  - c) podieľa sa na organizovaní osláv a podujatí v DHZ,
  - d) spolupracuje so zberateľmi (členmi i nečlenmi DPO SR) hasičských predmetov pri organizovaní výstav, osláv a iných podujatí s hasičskou tematikou v obci (meste).
2. Kronikár DHZ (pokiaľ je funkcia zriadená) má významnú úlohu pri spracovaní histórie, zaznamenávaní súčasného diania v DHZ a vedení kroniky DHZ. Na zasadnutiach výboru DHZ informuje o pripravovaných podujatiach, výročiach a iných aktivitách v obci (meste).
3. Pri podujatiach organizovaných v rámci DHZ je zabezpečením podujatia poverený niektorý člen výboru DHZ, ktorý na zasadnutiach výboru DHZ informuje o zabezpečení daného podujatia.

Článok č. 6

Prechodné ustanovenia

1. Príslušné orgány na všetkých stupňoch organizačnej výstavby sa na svojich zasadnutiach zaoberajú históriou hasičstva a sú povinné prijímať opatrenia a úlohy na zlepšenie a skvalitnenie tejto oblasti.
2. V prípade mimoriadnych a spoločensky významných podujatí, môže Prezídium DPO SR poveriť jednorázovo RKH DPO SR zorganizovaním daného podujatia alebo akcie.
3. Toto Metodické usmernenie nenahrádza Registratúrny poriadok a registratúrny plán DPO SR a jej organizačných zložiek, ktorý bol vydaný s účinnosťou od 1. januára 2006

Článok č. 7

Záverečné ustanovenie

1. Metodické usmernenie bolo schválené Prezídiom DPO SR dňa 22.03.2019.
2. Metodické usmernenie nadobúda účinnosť dňom 01.04.2019